A N N E X U R E VI

સેન્ટર ઓફ એડવાન્સ્ડ સ્ટડી ઇન એજ્યુકેશન
મ. સ. યુનિવર્સિટી
વડોદરા

જીમ સ્કેલ+

સંશોધક: ગિરિજા મુબાઇ   માર્ગદર્શક: ડૉ. ગુણવંત બી. શાહ

- ઘણીઘણી બાબતો અંગે વિદ્યાર્થીઓ કેવી રીતે વિચારે છે અને કેવી લાગણી ધરાવે છે તે સમજવાનો આ પ્રયત્ન છે. આ માટે અમે તમારા અભિપ્રાયો જાણવા માગીએ છીએ.
- આ કોઇ કસોટી કે પરીક્ષા નથી.
- અમે તો માત્ર તમારો અભિપ્રાય જ જાણવા માગીએ છીએ. તમારો અભિપ્રાય ગમે તે હોઇ શકે.
- તમે મોકળા મને તમારો અભિપ્રાય આપશો.
- આ ચોપડીમાં કશું જ લખશો નહીં.
- અભિપ્રાય જણાવવા માટે તમને જુદું ઉત્તરપત્ર આપવામાં આવ્યું છે. તમે તેમાં [✓] નિશાન દ્વારા તમારો અભિપ્રાય આપશો.

+ આ સ્કેલ ડૉ. જે.એલ. ફાઇમરે રચ્યો છે. ડૉ. ફાઇમરના સૌજન્યથી સંશોધકે એનો ઉપયોગ કર્યો છે.

૨

૧. મધ્યાહ્ન પછીનો સમય એ દિવસનો ઉત્તમ સમય છે.

૨. કારણ વિના ઘણા વિદ્યાર્થીઓને વારંવાર શિક્ષા કરવામાં આવે છે.

૩. અઢાર વર્ષની ઉંમર થતાં સુધીમાં વિદ્યાર્થીઓએ શાળાએ જવું જોઈએ.

૪. દયાળું બનવા કરતાં સાચા બનવું એ વધુ જરૂરી છે.

૫. શિક્ષક જ વિદ્યાર્થીઓને મરજી મુજબ વર્તવા દે છે, ત્યારે શાળા હાસ્યાસ્પદ બને છે.

૬. ભૂલ કરવા છતાંયે જે વિદ્યાર્થીઓ પ્રયત્નશીલ રહે છે તેમને સારા માર્ક મળવા જોઈએ.

૭. જેઓ સારું ધન કમાઈ જાણે છે તેઓ જ સફળ માણસો ગણાય છે.

૮. રજાના દિવસની રાત્રિ, સારા પુસ્તકના વાચનાર્થે ગાળવી એ ઉત્તમ લ્હાવો છે.

૯. મોટા ભાગના યુવાન માણસો શાળામાં જવાનું ઇચ્છતા નથી.

૧૦. કેટલાક નવા વિચારો રસપ્રદ હોછા છતાંય તેમાંના મોટા-ભાગના વિચારો રસપ્રદ હોતા નથી.

૧૧. વ્યવહારુ માણસો હમેશાં બહુમાનને પાત્ર બને છે.

૧૨. પ્રત્યુતર ક્યાંથી મળશે, એ જાણવા કરતાં પ્રત્યુતર જાણવો એ વધુ મહત્વનું છે.

૧૩. ઘણા યુવાન માણસો રોદણા રડે છે.

૧૪. સજ્જનોને પરાવલંબી રહેવાનું ગમતું નથી.

૧૫. બધા શિક્ષકોમાંના માત્ર કેટલાક શિક્ષકો જ શાળાને આનંદજનક બનાવે છે.

૧૬. કોઇપણ વિષયના નાના મુદ્દા કરતાં તો વિષયમાં રહેલું સત્ય વધુ ઉપયોગી છે.

૧૭. જગતમાં ધન મેળવવા કરતાંય ઘણી મહત્વની પ્રવૃત્તિઓ કરવા જેવી છે.

૧૮. બીજા દેશના લોકો પાસેથી શીખેલું આપણા દેશના લોકોના અભ્યાસ માટે કાંઇ વધુ ઉપયોગી બનતું નથી.

૧૯. જીવનમાં સુખ કરતાં દુ:ખનું પ્રમાણ વધારે છે.

૨૦. કેટલાક વિદ્યાર્થીઓને અન્ય વિદ્યાર્થીઓ કરતાં વધારે શીખવું છે.

૨૧ ઘણા યુવાનો વારંવાર ઘરેથી દૂર નાસી જવાનું ઇચ્છે છે.

૨૨. કુશળ વક્તા બનવું એ શબ્દોના જાદુગર બનવા જેટલું અગત્યનું છે.

૨૩. કેટલાક શિક્ષકો વિદ્યાર્થીઓને મૂંઝવણમાં મુકીને આનંદ અનુભવે છે.

૨૪. આપણી મોટી મુશ્કેલી એ છે કે આપણે "ઇશ્વર મદદ કરશે" એવું સ્વીકારવા તૈયાર નથી.

૨૫. મોટા ભાગના માણસો કસોટી લેતા પહેલાં એટલી ચિંતા કરે છે કે જેટલી ચિંતા તે કસોટી આપવા દરમ્યાન કરતા નથી.

૨૬. યુવાન વર્ગને સમજે એવું કોઇ જણાતું નથી.

૨૭. સ્પર્ધાત્મક શિક્ષણ કરતાં સહકારયોગ્ય શિક્ષણ વધુ જરૂરી છે.

૨૮. જો શિક્ષકો માર્ક ન આપે તો ઘણા વિદ્યાર્થીઓને શાળા ઘણી ગમશે.

૨૯. આપણે એવા જગતમાં રહીએ છીએ જે ભયંકર સ્થળ છે.

૩૦. આપણા ગૌરવાન્વિત ભૂતકાળની પુન:પ્રાપ્તિ દ્વારા જ સામાજિક પ્રગતિ શક્ય બનશે.

૪

૩૧. કેળવણી અંગેના સરકારી વહીવટને બિરદાવવો એ મુર્ખાઈનું કામ છે.

૩૨. મોટા ભાગના માણસોનો તીવ્ર સંઘર્ષ પોતાની જાત સાથે છે.

૩૩. દુનિયાની વાસ્તવિકતામાં કશું જ નવું નથી.

૩૪. બીજાને સહાયરૂપ થવું એ સુખી થવાની ચાવી છે.

૩૫. જીવન એક સંગ્રામ છે. :જીવન એક સતત સંઘર્ષ છે:

૩૬. મોટાભાગના માણસો અન્યને માટે અભિપ્રાય માત્ર દર્શાવતા નથી.

૩૭. નોકરીની સલામતી જ એક માત્ર સંચાલનની સલામતીનો ઉપાય છે.

૩૮. કેટલાક માણસો શિક્ષણના મૂલ્યને ક્યારેય આવકારતા નથી.

૩૯. વિજાતીય વ્યક્તિની હાજરીમાં મોટા ભાગના યુવાનો બેચેની અનુભવે છે.

૪૦. ઘણા નવા વિચારો સાચી રીતે છપાયેલાં છતાંય વ્યવહારમાં મુકાય એવા હોતાં નથી.

૪૧. મોટા ભાગના શિક્ષકો વિદ્યાર્થીઓની લાગણીનો સ્વીકાર કરતાં નથી.

૪૨. શિક્ષકો મોટે ભાગે ઓછું વેતન મેળવનારા છે.

૪૩. તંદુરસ્ત ન રહેવું એ દુ:ખી હોવા કરતાંય ખરાબ છે.

૪૪. અન્યને માફી આપવા કરતાં દોષને ભૂલી જવા એ વધુ સારું છે.

૪૫. પરીક્ષામાં ચોરી કરતાં વિદ્યાર્થીઓ નાપાસ થવા જોઈએ.

૪૬. યુવાન માણસોને સ્વેચ્છાનુસાર સ્વૈરવિહાર કરવાની છૂટ હોવી જોઈએ.

૫

૪૭. કુશળ વક્તાઓની સાંભળવા એ શિક્ષણપ્રાપ્તિની ઉત્તમ રીત છે.

૪૮. વખતો વખત અવશ્ય હાજરી આપવાની શરત એ દુઃખદ શરત છે.

૪૯. મોટા ભાગના માણસો પોતાના હિતની બાબતો પણ
જાણતા નથી.

૫૦. આપણી જાતને સમજવાનું સ્વભાન, અન્યને સમજવામાં પણ
મદદરૂપ બનશે.

૫૧. અતિશય સ્વપ્નમાં રાચિ માણનારા કમજોર બુદ્ધિ
વૃત્તિના જ જણાશે.

૫૨. અતિશય પરિચય તિરસ્કારની શક્યતા ઉભી કરે છે તેથી
કોઈએ ક્યારેય કોઈની અતિમિત્રાચારીમાં આવવું નહિ.

૫૩. વાસ્તવમાં માનવબુધ્ધિની પણ એક મર્યાદા છે.

૫૪. અપમાનનેપાત્ર બનતા માણસો મોટે ભાગે અપમાનને લાયક
હોય છે.

૫૫. અનુભવ ભલે સારો શિક્ષક હોય, છતાંય શાળા ચોડચાતી છે.

૫૬. પૈસાના દુર્વ્યય કરતાં સમયનો દુર્વ્યય કરવો એ હિણપત
ભર્યું છે.

૫૭. શીઘ્ર વિચારો સહેલાઈથી પરિણામનો તાગ પામી શકે છે.

૫૮. આંતરિક વિકાસ વિના મોટા ભાગના માણસો માટે
ઉત્તમ વિચારો શક્ય નથી.

૫૯. માણસો જ્યારે દુઃખી થાય ત્યારે તેમણે પોતાનું દુઃખ
અન્યને કહેવું જોઈએ.

૬૦. સૌંદર્ય પામતાં પહેલાં સૌંદર્ય બનવું પડે.

૬૧. :સુંદર તત્વોનું દર્શન કરવું એ સુંદર બનવા જેટલું જ
મહત્વનું છે:

૬૧. માણસો જે પોતાની જાતે શીખે છે તે કેળવણીનું જ એક આગવું અંગ છે.

૬૨. હમેશાં પ્રખ્યાત માણસો-પાસે અધિક ધન હોય છે.

૬૩. ઘણા બધાં માણસો અન્યના અનુભવો દવારા કશું જ શીખી શકતાં નથી.

૬૪. સ્વપ્નમાં રાચનાર માણસ સમાજ માટે ખતરનાક છે.

૬૫. મોટાભાગના શિક્ષકોને તક મળતા બાળકોને દોરવણી આપવાનું ગમે છે.

૬૬. જે પોતાની જાતને મદદ કરે છે તેને ઇશ્વર પણ મદદ કરે છે.

૬૭. સારી વસ્તુ માટે વધુ પડી ઇચ્છા રાખવી કદી શક્ય નથી.

૬૮. ગપ્પીદાસ બનવા કરતાં જૂઠાબોલા બનવું ચૂડંયાતું છે.

૬૯. હમેશાં પ્રશ્નોજ પૂછયા કરવાથી મૂશ્કેલીમાં મુકાઇ જવાય.

૭૦. જગતમાં ઘણા માણસો ખરેખર દયાળુ નથી.

૭૧. સફળતા મેળવવામાં નિશ્ચય, બળ, શક્તિ મહત્વનો ભાગ ભજવે છે.

૭૨. મોટા ભાગના બીજા માણસો કરતાં, શિક્ષકો વધારે સમજે છે અને થોડું આચરે છે.

૭૩. આશા :ઇચ્છા: એ ખરેખર ચિંતા કરતાં કંઇ જ વિશેષ નથી.

૭૪. શાળા ખરેખર એવી નથી કે જેટલી તે વખાણને પાત્ર હોવી જોઇએ.

૭૫. માણસ જે કંાઇ પ્રવૃત્તિ કરે છે તે ક્યાં તો યોગ્ય છે યા અયોગ્ય છે.

૭૬. વિનયી :નમ: બનવા કરતાં શીઘ્ર વિચારણા હંમેશા ઉત્તમ છે.

૭૭. સૌમ્ય માણસો પોતાની જાતને વારંવાર જુદી જુદી રીતે વર્તનમાં મૂકે છે.

૭૮. દરેક માણસે હમેશાં કંઇક ને કંઇક કરવાની તકલીફ ઉઠાવવીજ પડશે.

૭૯. દરેદર આપણે આપણને જેટલા સુખી ઇચ્છીએ તેટલા ક્યારેય સુખી હોતાં નથી.

૮૦. જેઓ નિષ્ફળ નિવડયા છે તેમણે કામ નહીં પણ કામનો આડંબર જ કર્યો છે.

સેન્ટર ઑફ એડવાન્સ્ડ સ્ટડી ઇન એજ્યુકેશન
મ.સ. યુનિવર્સિટી, વડોદરા.

જીમ સ્કેઇલ ઉત્તરપત્રક

વિદ્યાર્થીનું નામ :--------------------- ધોરણ:----------

શાળાનું નામ:---------------------- ઉંમર: વર્ષ માસ

ગામ: ------------- તારીખ ------------

	હું સંમત છું	હું બિલકુલ સંમત છું	હું અસંમત છું	હું બિલકુલ અસંમત છું.
૧				
૨				
૩				
૪				
૫				
૬				
૭				
૮				
૯				
૧૦				
૧૧				
૧૨				
૧૩				
૧૪				
૧૫				
૧૬				

	હું સંમત છું	હું બિલકુલ સંમત છુંઉ	હું અસંમત છુંઉ	હું બિલકુલ અસંમત છું.
૧૭				
૧૮				
૧૯				
૨૦				
૨૧				
૨૨				
૨૩				
૨૪				
૨૫				
૨૬				
૨૭				
૨૮				
૨૯				
૩૦				
૩૧				
૩૨				
૩૩				
૩૪				
૩૫				
૩૬				
૩૭				

	હું સંમત છુંઉ	હું બિલકુલ સંમત છુંઉ	હું અસંમત છું.	હું બિલકુલ અસંમત છું.
૩૮				
૩૯				
૪૦				
૪૧				
૪૨				
૪૩				
૪૪				
૪૫				
૪૬				
૪૭				
૪૮				
૪૯				
૫૦				
૫૧				
૫૨				
૫૩				
૫૪				
૫૫				
૫૬				
૫૭				
૫૮				
૫૯				

૪

	હું સંમત છું.	હું બિલકુલ સંમત છું.	હું અસંમત છું.	હું બિલકુલ અસંમત છું.
૬૦				
૬૧				
૬૨				
૬૩				
૬૪				
૬૫				
૬૬				
૬૭				
૬૮				
૬૯				
૭૦				
૭૧				
૭૨				
૭૩				
૭૪				
૭૫				
૭૬				
૭૭				
૭૮				
૭૯				
૮૦				